

2017. szeptember 1.

Kiadó-Szerkesztő: Kaskötő István

XVI. évfolyam 9. szám.

nyitó oldal
impresszum
beküldési feltételek
kapcsolat
vendégkönyv

TARTALOM

1. oldal

próza, versek

A. Túri Zsuzsa: Elátkozott
Asperján György: Ha a költő
Kamarás Klára: Végkiárusítás
Koosán Ildikó: életsor
M. Laurens: Tompul a zab!
Márai Sándor: Olyan világ jön...
Nagy Antal Róbert:
A kígyó a farkába...
Nyakó Attila: Flasztermarkerek

2. oldal

próza, versek

Albert Lőrincz Márton:
Az égi kert fűvén
Baranyi Ferenc: Tempora mutantur
Bárdos László: Illúzió
Bodó Csiba Gizella:
Egyszerűen – fúj a szél
Bokros Márta: Hurrikán
Dél Tamás: Szű szó
Fetykó Judit: A lány
Fövényi Sándor: Míg vagyok...

Nagy Antal Róbert
A kígyó a farkába...

Szent, sziszegő múltunk, hányszor marsz még belénk?
Kígyó fal fel kígyót, testvérharc dúl felénk.
A hitünk felemás. Fent felnégyelt Koppány.
Hol vörös, hol fehér az érvényes okmány.
Lovunk, ha átesünk, új irányba vágat.
Vak Vazul, ki mutat ködbe veszett utat.
Takarít a világ, itt bűzölög szennye.
Jegy: harminc ezüstért. Ki vesz, megy a mennybe.
Csontot dob a gazdánk, és ha lenne farkunk,
csóválnánk hűséggel, pedig rajtunk mocsunk.
Míg ő tiszta ingben nekünk szaval szépen.
Ki füttyül, ki tapsol a hússzagú téren.
Kígyó a farkába nem mar bele soha,
de kisebb társait tépi méregfoga.
A koncunk is kígyó, mit jövőnk vet elénk.
Szent, sziszegő múltunk, hányszor marsz még belénk?

KÖNYVAJÁNLÓ

A
MERCATOR STÚDIÓ
kiadásában megjelent
e-könyvek innen is nyithatók

Bányai Tamás: Csikánó
Bittner János: Rohanj!
Fetykó Judit: A kapun túl
Fetykó Judit: Ablakvitéz
Fetykó Judit: Epreskert
G. Ferenczy Hanna:
A kereszt árnyékában
G. Ferenczy Hanna:
Túl a netovábbon
Kamarás Klára: Álmodok útján
Kamarás Klára: Letenyei fák
Kaskötő István: Számadás
Sárközi László: Csikágó
Sárközi László: Hellén szerenád
Pápay Aranka: Örvények felett

A MEK-ről letölthető művek

Bodó Csiba Gizella: Válogatott versek
Bodó Csiba Gizella: Hoztam olajágot.
Fetykó Judit: Az úton
Fetykó Judit: Hársfanyereg
Fetykó Judit: Rezenciók
Fetykó Judit: Szabad áramlások
Kamarás Klára: Anica

G. Ferenczy Hanna: Jegenyék
Hajdu György: Ezt a bokrot
Jóna Dávid: minek a kérdés?
Kaskötő István: Rejtve, láthatatlanul
Kő-Szabó Imre:
Piros, pöttyös lakodalom
Lehoczki Károly: SIJT
Lelkes Miklós: Ahogy a kutya néz...
Molnár Jolán: Rabok
Nagy L. Éva: lelkem
Nógrádi Gábor: Nellike galambja
Ódor György: lángok
Péter Erika: Szellemváros
Pethes Mária: buzdító
Rada Gyula: Az őszi kikericshez
Soós József: Csend
Szegő Judit: Balatoni életkép
Szeicz János: Extázis
Tiszai P. Imre: Zárt ajtók
Verasztó Antal: Akárhoh

3. oldal

mikroszkop

Köves József

rovata

4. oldal

klasszikusaink

Kafka Margit

versek

5. oldal

gondolatok

Asperján György

rovata

elfeledettek
archívum

Márai Sándor

Olyan világ jön...

Olyan világ jön,
amikor mindenki gyanús lesz, aki szép.

És aki tehetséges.
És akinek jelleme van.

A szépség inzultus lesz.
A tehetség provokáció.
És a jellem merénylet!

Mert most ők jönnek.
A rútak.
A tehetségtelenek.
A jellemtelenek.

És leöntik vitriollal a szépet.
Bemázolják szurokkal és rágalommal a tehetséget.
Szíven döfik azt, akinek jelleme van.

Remsey Jenő: Családi idil.

Kamarás Klára: Arcok a múltból
Kamarás Klára: Álmodok asszonya
Kamarás Klára: Derült égből...
Kamarás Klára: Mária lányai
Kamarás Klára: Miből lesz a cserebogár
Kamarás Klára: Napraforgók
Kamarás Klára: Orchideák
Kamarás Klára: Pepita füzetek
Kaskötő István:
A Petrullo házaspár
különös esete
Kaskötő István: Az öreg Joe
Kaskötő István: Életrajz
Kő-Szabó Imre:
P. Horkai Feri kocsmája
Lehoczki Károly: Az ismeretlen kert
Az ismeretlen kert, hangos változat.
Lehoczki Károly: Elgurult gyöngyök
Lehoczki Károly:
Hipermarket. (hangoskönyv)
Lehoczki Károly: Tensz
Lelkes Miklós:
Én már a nyárba vágyom át...
Nógrádi Gábor: Itt éltünk és haltunk
Ódor György: Magaddal szemben
Péter Erika: Túlhordott ölelés
Végh Sándor: A csend hangjai

Munkatársaink Honlapjai

Bányai Tamás
Bodó Csiba Gizella
Csepeli Szabó Béla
Kamarás Klára
Kaskötő István
Ketykó István
Lehoczki Károly
Köves József
Nógrádi Gábor
Pápay Aranka
Péter Erika
T. Agoston László

Ajánlott Honlapok

Megjelen
Verasztó Antal
Kövek melegénél
című új könyve
Infó itt>>>

Rodrigo Aranjuez
Guitar concerto

Alkotóház
Canadahun
Ezredvég
Hetedhétátár
Irodalmi Epreskert
Kodály László
Magyar Elektronikus Könyvtár

próza, versek

Szerkesztő, próza: Kaskó István
Szerkesztő, versek: Kamarás Klára

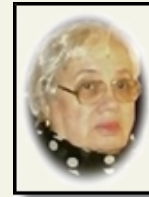
Asperján György
HA A KÖLTŐ

Ha a költő olyan szerencsés,
hogy, mint mostanság, megöregszik,
álltó nap vizslatja a testit:
hol, mi szúr, ijedezve szemlél,

s rögtön verset babrál bajáról,
nem a köznek, csak unt magának,
elfojtva a közlési vágyat,
nyűgével morgolódva rámol.

Készülve rakosgatja bugyrát,
ne legyen gond, ha jön a mentő,
de ha késik, az se rettentő
baj, hisz kik szeretik is unják.

Elég öreg, hogy tudja: vendég,
az is engedí, ki marasztja,
minden nap nehéz a falatja,
s riadozva nagyítja vesztét.

Kamarás Klára
Végkiárusítás

A fiatalság álarcát ledobtam.
Az élet piszkos hentesüzletében
kampókon lógnak legszebb álmaim
csontok, szalonnák, nyers szavak között.

Csak tessék, tessék, ez végeladás már!
Friss húst kerestek, szende álmokat,
öreg tyúkok és vén marhák helyére,
és szerelemről rózsaszínű verset?

Feledjük hát a mocskot és keservet,
és emberek, ti csak nevessetek
a milliányi megtépett bajazzón!
Ó nézzetek tükörbe! Nézzetek!
Magatokat nézzétek és ne engem!

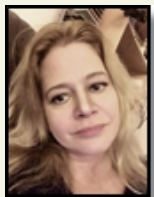
Micsoda játék...
Most lehet nevetni!

Rák vagy szívgörcs – nem mérlegethet,
dugják nyolcágyas kórterembe,
és nincs elég nagy géz a sebre,
ami a szívén vesztegelget.

Csak korát nézik intve csendre,
mert ki nyög, zavarja a többit,
s reggelente furcsán köszöntik,
hogy éjjel nem ment melegebbre.

A költő szeme nagyra tágul,
amint belátja: nincs kivétel,
elhamvasztva csendesen ég él,
s már semmin, halálon se ámul.

A. Túri Zsuzsa
Elátkozott

Elátkozott kertben régi vágyban égő
zavart féltékenység páraként lebeg,
utálat láncain következetlenség
kerítése mögött győzni nem lehet.
Sasok fent, mindegyik Nap szeretne lenni
felszakadt alkonyat fejükre feszül,
elítél mindenki, az is, ki nem ismer,
remény nincs, inkább az átok teljesül.
Hogyha most eltűnnék, vajon ki siratna?
Ki jönne utánam, ki tudja, hova?
A múlt oly fárasztó, a jövő meg satnya,
Köröttem sok rideg, fukar pléhpofa.
Tejfölös hegytetők fölé az tud szállni
kit nem bénít szégyen, nem zavar a harc,
s úgy tud földre esni, hogy tán meg se nyekken,
hazugságból élni neki nem kudarc.
Minden választásunk veszteség is egyben,
csak még nem hisszük el az út elején,
olvadozunk az új boldogság-elegyen,
később jön a káosz, fájón, feketén...

M. Laurens
TOMPUL A ZAB!

Tompul a zab Kukutyinban,
immár hegyezni is kéne,
s falra hányni a sok borsót,
hogy ott maradjon már végre.

Manapság a kéz kezet mos,
zsebre megy az úri módi,
a több szem sem lát többet már,
ugyan, minek ezt ragozni.

Megtalálja zsák a foltját,
és disznót győz majd a sok lúd,
egy fecske nem csinál nyarat,
s ordít, ki a fába szorútt.

Csipkelődik a vén költő,
nincsen néki semmi dolga:
ha nincs ló, jó a szamár is,
vagy a kutyából szalonna.

Kutyaugatás sem hallik
fel a magasságos égig,
az ilyen vén tintanyalót,
még csak tírjákba se nézik.

Tompul a zab Kukutyinban,
valamit már tenni kéne,
a sok szót nem falra hányni,
hogy csócsáljuk reggel s délbe`.

Kilépek a fényre feltépett lapokból
nevetséges hírnök, szófolyam vagyok,
végigfolyva félszeg kérődző imákon
mélyről néha fénylő halpikkely ragyog.
Megszentelt család a rend előszobája,
kihímzett hazugság, tánc a színeken,
nem muszáj belépni, leülhetünk kint is,
ami másnak érték, nekem idegen...

Nyakó Attila
Flasztermarkerek

Mikor körülötted a világ szétesik,
látod, hogy megannyi gyerekszáj éhezik,
szülő büszkeségét feladja, enni kér,
nagyúr unatkozva sercint, csak ennyit ér

ő is, mint a többi élhetetlen. S választ
kapunk úgyis: majd a természet kiválaszt.
Akár a nép, ha már az utcáról posztol,
s nem ér földre fény a lámpaoszlopokról.

Kinyílnak a szemek, a király meztelen,
kopott cipők törnek utat a flaszteren,
talán szebb nap virrad holnap rám és rátok,
nincs vége a versnek, azt majd ti íjátok!

Koosán Ildikó
életsor

gyarázva minden érthető,
sszenőtt lépésnyomok,
ent fényfolt függ a fák fölött,
kormos égboltra tűzött csillagok;

zarándokolni túraalkalom,
csodába bízni dohos ó-divat
ami továbbvisz, az idő, megkopott
perceink között lustán válogat,
késik, majd váratlan futni kezd
akadozik az avult szerkezet
nincs tartalékolt extra változat,
szezonzégi, cserélni sem lehet;

e korszak az időt túlélésben méri
fényévekben a békés holnapot
új örület egymás sarkára lépni
eltaposni, mert nincsen rá keret,
kevés az ózón, semmi büntudat
zsebre tenni a kódolt fényjelet;
csak az osztható, ami megmarad;

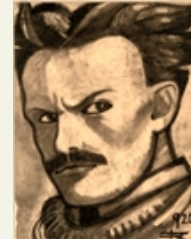
rövidre zártan ennyi itt a sor
nem történetű, ne várj lényegét,
a példa sok(k), számkód, rejtjelek
takargatják a felfeslett eget;

2017. július 31.

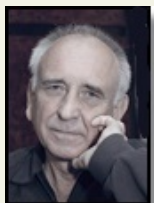
Remsey Jena

vendégkönyv

[következő oldal >](#)

.....

Baranyi Ferenc
Tempora mutantur

Hajdan a verset bevetésre
szánta a legtöbb alkotó,
még ha megtorlás járt is érte:
mellőzés, börtön - vagy golyó.

A mai versek ama része,
mely túlnyomónak mondható,
nem alkalmas feltüzelésre-
csak eltüzelésre való.

Lelkes Miklós
Ahogy a kutya néz...

A metrón kutya nézett ránk a múltkor...
Értő bánatot láttam a szemében.
Sok társa néz így manapság, gyakorta.
Fénygolyócskán elérhetetlen Éden...

...de nem csak az! Az állat is megérzi,
ha gazdája, - vagy másik ember szenved.
Van kutyaháza, mint kutyáknak Háza,

Fövényi Sándor
MÍG VAGYOK, MÍG VAGY, MÍG VAGYUNK

Régóta rab vagyok,
ketrecem magam előtt tolva ballagok,
mert minden délben pár perc séta jár,
csak akkor, ha itt a nyár,
hogy a Nap rongyosra tépje vállam.
Álmomban álmodban jártam,
szép és fiatal voltál,
alkony-vörös a hajad,
és nem hiányzott a római hatos
meg a többi fogad, ezért mosolyod
eltettem az ébrenlétekre.

Néha nézed, nézlek-e, ilyenkor
tűnődöm, harminckét év alatt
hogyan szerettük unottra egymást,
s akár egy öreg padlást,
telepakoltuk magunk emlékekkel,
a jót díszes dobozba gondosan lezárva,
a lim-lom, kacat alig fér,
közben por pihél, mert szürkül
a napcsíkok lenge rácsa körülöttünk.

Sosem zavart honnan jöttünk,
nekem a cigánysoron Zsiguli-gokart,
a te sváb őseid a vártán álltak,
s mit a vagonok, kiokádtak,

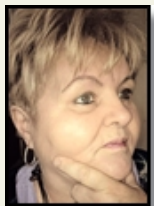
s ugatásért kövér húst ő is nyerhet?

Olykor igen, de szenved: ő nem ember,
nincs vállrándító közöny-technikája,
s szívében még megmaradt titkos többlet, -
bánat tükrét forgatja a világra.

A rossz világot, igen, ott is látom:
kivert emberek és kutyák szemében.
S közben embernek elhittek hazudják
a Pokolról: milyen gyönyörű Éden!

Ahogy ma kutya néz, hát attól egyre
csak nő a bánat. E jelentől félek.
Kutya, s ember, egyszer talán, közösen
valami nagyon fontosat megérthet?

Egyszer igen, - de hol van a várt egyszer?
Kis- és nagyvilág tőle visszaretten.
Hűtlen ebek a Házban, - s a Valóság?
Értő, s nem értő szomorú szemekben!

Nagy L. Éva
lelkem

lelkemben haldoklik a vágy
koravén ütőerekben
a zsilip lassan zár
csodákat szakít ki magából a
reggel
pillámra tapad tétován
betakar eltakar elfed
hogyan szemem senki ne lássa
szilánkokra tört a lét
lelkem mint kóbor eb
vánszorogva megy
a magány nyomába
nincs ki szánja

terelték az ég felé.
Ilyenkor szakadok ketté
a fiam féltve, látom benne
a csóró, mégis vagány félistent,
de acél-hideg szemében ott
a fájó magyar árja,
és fetreng az Úr előtt, ne érje baj,
hülye gőgje ne gyúrje nejlonszákbá,
míg vagyok, míg vagy, míg vagyunk.
Különben megfagyunk,
mint a korai madárdal,
és szívünk millió gyilkos szilánkkal
szórná teli a megmaradt világot.

Szegő Judit
Balatoni életkép

Megtelt a Balaton,
vize partra fröccsen.
Kalapsor a napon,
légy úszik a fröccsben.

Bicikliülésen
bikiniiben háj lóg.
Fagyival küzd éppen,
arcán anno báj volt.

Koktélon műköröm,
cigaretta, márkás.
Mű-cici kész öröm,
hájbáj mellett áldás.

Aranyhíd, s lép a nap.
Lebukik csendesen,
Józsika pofont kap:
"Viselkedj rendesen!"

Készül már a másnap,

belehajlik a félhomályba

Fetykó Judit
A lány

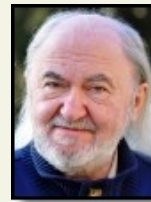
Ezzel az új hármas, meg hatvankettes villamossal sehogy nem tudok megbékülni. Majdnem minden nap utaznom kell, muszáj valamelyiken, csak néhány megállónyit, megszokni mégsem tudom. Inog a lépcsője, amit eleinte észre sem vettem, de bezzeg mostanában, ahogy kopnak az ízületeim, egyre bosszantóbb ez az inoga garádics. Az egyetlen jó benne, az ülés, ami merev műanyag, és nem érzem úgy, hogy a város összes koszos ruhájú, ürüléket csepegtető embere benne hagyta az ülés plüssszatáiban a „névjegyt”.

Tovább a teljes szöveghez>>>

Remsey Jenő: Párizsi kávéházban.

én ébren dúdolok,
mert felhőkben szállnak
vérszomjas szúnyogok.

Nógrádi Gábor
NELLIKE GALAMBJA

Hogy lélek voltam jó anyád szerint,
és égbe szálltam,
hidd azt, Szép Nellike!
S míg élsz, leszek legszebb történeted:
erkélyre ülő, kézhez szelídült,
emberi szóra hallgató galamb.

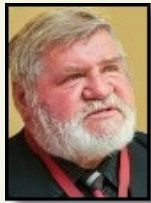
Mesélj! Mesélj!
Így marad fenn az eszme:
jóság és hit, barátság, szeretet!
Mit tudja azt a mítoszt dédelgető jövő,
hogy betegségtől rettegő anyád
megmérgezett!

1926-2007

G. Ferenczy Hanna
JEGENYÉK

Jegenyék állnak a domb tetején
a házaktól eléggé messze -
úgy állnak ottan a föld peremén
mintha az égre volnának metszve
susognak éppen egymáshoz bújva
mint pletyka vének csoportba állva
hol hajlonganak sziszegve, zúgva,
hol meg felnyúlnak hahotázva
csak megtudhatnám min nevetnek

Rada Gyula
Az őszi kikericshez

Oly kedves vagy nekem, ha kései
rétek sarjú csendjéből kidugod
lila-báj-szirmaidat, halvány
száraidon az édes hívó csókokat,
bújva a széltől, a sásban, s futva
a mélyek sáros árkaiba, utak peremén,
meredek lejtők síkos oldalán parlagok
szélén, s elhagyott tanyák védett közepén,
s mindenütt csak rám nevensz, hol
van egy cseppnyi nyugalom, s hol
meglapul az ismeretlen ősi őszi
szerelem, az érintetlen értelem...

..s ha rád köszön egy reggelen
a tél, lila-hamvas hajnali tündérek
tánca visz el, s szálfá ifjak verik a
dobokat, fújják a harsonákat...

Péter Erika
Szellemváros

Nyoma sincs,
hogy egykor éltek itt.

Járdakövek között

szélsűgta vice ? mezei téma ?

- hogy avartűzre rózsát vetnek ?
ti jegenyék - van az úgy néha.

Lehoczki Károly
SIJT

Vihar, égiek, lezúdul,
közöny, bugyor, milyen, jött,
fejek, ázik, fölött,
ordít, harang, kondul,
költő, párja, magány,
rugdos, aláz, pia, csal,
sikít, verse, gyönyör,
öle, szorít, kegyetlen,
űz, rajong, lelohad, ég,
feltár, csontig, pöröl,
múlt, jövő, leomlik, fal,
kacag, játék, szememben,
zokog, ügyis, halál,
ápol, felejt, örök, rég.

Bokros Márta
Hurrikán

Gőzgép dohog?
Varrógép kattog?
Klaviatúrán köröm kopog?
Boszorkány cipősarkok dobognak?
Rablókéz ráz ablakot?

Felhőkönny csorog,

nyakig ér a gaz.
A hajdan-volt kert
gondozatlan, kusza
és mintha vedlenének;
a vén padokról
festék perreg.

Ásít a háztömb,
függönytelen ablakai
repedtek, porosak,
nem láthatja benne
önmagát az ég.

Ha erre téved
egy nyugtalan lélek,
csupán üvegtörmelékbe lép.

2017-06-23.

Jóna Dávid
minek a kérdés?

minek a kérdés, ha készen a válasz,
üres falakra rajzol a fény,
roskátag lélek, ácsolt a támasz,
reszkető szívnek gyapjúmellény

tudat alatt az ösztönök vágya,
a kegyelemteljes végtelen lét,
nem válogathat farkasétvágya,
ha hinni akarja ígéretét

testetlen fényben elolvadt árnyék,
tükröződnek félelmeink,
tengelyében pörög a bárshék,
így kerül rá a barokkos smink

pásztorok népe, szép magyarázat,

bár túl bőven ömlik,
ég izzad - túl hűvösen,
mert a hurrikán árja zuhog!
Várom, hogy vége legyen.

2017. augusztus 28.

Kaskötő István
Rejtve, láthatatlanul

részlet

12 fejezet

Lassan elmúlt '43 nyara. Minden hétvégét a Rómain töltöttük. Szombat reggel hétkor találkoztunk a mamával a HÉV végállomáson, és csak vasárnap este jöttünk haza. A mama ment a postára, mi meg haza a 91-es villamossal.

Szépen berendezkedtünk a kabinban, mindenféle aprósággal rakta tele a mama, igazából úgy nézett már ki, mintha a házuk harmadik szobája lett volna. Megtanítottam Borit úszni. Na, az volt aztán a cirkusz. Lementünk a Dunára. Az úszómedence mindig nagyon tele volt, az emberek csak álldogáltak meg lubickoltak, főleg azért, hogy lehűljenek a nagy napozás közben. Nem is nagyon szerettem, mert mindenki belepisilt. Azt abból következtettem, hogy én is azt csináltam. A Bori is bevallotta, hogy ő is. Az igazság az, hogy közelebb volt, mint a vécére menni.

Tovább a teljes szöveghez>>>

Molnár Jolán
Rabok

a ketrec nem zár teljesen
nincs rajta lakat
a félig nyílt résen át lesem

térképpé lett az emberi út,
a megismerést áldozta érte,
állandó hosszal a vontatórúd

megszentelt borban megtévedt papnak
térdén fekszik a konklúzió,
teremtő Isten, itt bokabilincsben
a megbabonázott mennyei szó

kurzivált szavak a hajnal a ködben,
s térdepel már a bizonyosság,
jelképét látja minden kis szögben,
festett ablak: mért világosság

a túlvilágról érkezett könnyek,
üvegkupolából vigasztalás,
oltár és zsoltár, megszentelt könyvek,
az öröklétnek hős-magasztalás

gótikus csendben pajzs lesz a pátosz,
öntudatlanság megóv, ha kell,
odaszorít a védőrácsához,
megsimogat és lekicsinyell

megváltó szándék, hogy büntudatunk van,
a banalitása tökéletes,
némi gőg van a bizonyosságban,
groteszk talán, de így hiteles

kereszt és lándzsa: szerepét játssza,
katartikus a következmény,
takaró alatt összegyűrt párna,
szörnyeket űz a zseblámpafény

teremtett világban teremtett Isten
itt nem olyan nagy baj a kételkedés,
s ha vizet pásztáz a járőrhajó, a mélyben
búvárruhában a reménykedés!

hogy a benn maradtakat
tán letisztelik de le sem
sajnálják
a világ-szabad
madárcák

1955-2016

Bárdos László
Illúzió

Volna még terv száz évre legalább!
Szűnne a gond-baj, az idő vigyázna
minden elakadt, rest tendenciára,
csöpp lendületek után törjön át!

Az, aki csak látványosságra lát,
s türelme úgy szokott, hogy épp kivárja,
míg végigfut a kanóc fürge lángja:
nem érti az őskori robbanást!

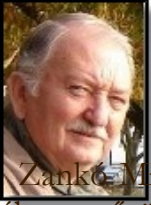
Vagy néma út leszek, tűró kifejlés,
ezer zökkenőre lágy visszacsengés,
zárt elégtétel, benső jutalom.

S bár a léptem most percről percre moccan,
akkorra a pályák kidolgozottan
nyúlnak mögém: mindenem megkapom.

Soós József
CSEND

Porszagú nyarak kemencemelege
Korhadt kapufélfák

Kő-Szabó Imre
Piros, pöttyös lakodalom

Zankó Misi huszonhat éves lett, amikor először fordult meg a fejében, nősülni kellene. Mert ugye a legényélet szép, szép, az ember független, azt tesz, amit akar, oda megy, ahová a lába viszi. De aztán egy idő után tele van buktatókkal. Mit ér a nagy függetlenség, ha az ember, szeretne oda bújni egy lányhoz és nincs úgymond kéznél. Persze csak azért, hogy érezze a teste illatát, megérinthesse, ilyen lehet kapni, alkalmyszerűen. Olyan azonban nem minden bokorban terem, akivel aztán családra is lehet gondolni.

Tovább a teljes szöveghez>>>

Bodó Csiba Gizella
Egyszerűen – fúj a szél

Fúj a szél, most jóleső,
S bár elmaradt az eső,
Tiszta fénnel söpört az ég
Csiszolta földnyi ékkövét.

Csendesebb az utca is
Pihennek csendben a házak is,
Beleborzong millió levél,
Suttogása az égbe ér.

A dombon fent valaki szól,
A hang tisztán, hallhatón,
Elnémul minden a völgyben lent
Nekünk felelt, nekünk felelt!

Fúj a szél, most jóleső,
A gondolat nem kételkedő,
A szív most csupa halk öröm,
Repíti szavam; köszönöm

repedés-ráncaiban
megbúvó csönd

.
Fenyőkatonák sora -
illatos gyanta-könnyek
ragadós gyanta-vér

.
Csipás ablakok mélyén
pislákoló remény-lámpák

.
Rozsdás bádoggkrisztusok fáradt vigyora

.
Nagyanyám lélekfehér hajglóriája
Anyám földszínű arca
kezének fekete barázdái
szemének mélyén
a tisztaság frissítő csendje

.
Kívülzárt szelek sodorta éjféli kutyaugatás

Szeicz János
Extázis

Keleten rózsaként nyílik a hajnal,
az aranyló nap ráfolyik az égre,
a fény sugarát tenyeredbe tenném,
mint asztalra a tányért ebédre,
de a reggeli nap fénye szertefut.
A szépség ünnepe ez a nyugalom,
most minden születik, érez és remeg,
egy fénytündér ott táncol a hajadon,
kezemre simul finoman érezett
kezed, és az idő megáll felettem,
mindörökre megtartanám e percet.
Együtt nyílunk, mint egynyári virágok,
virág arcodhoz angyal adott mintát,
piros ajkadra csókot lehel ajkam,
magamba zárom semeid sugarát,

s dalom fátylával betakarlak lágyan.

**Pethes Mária
buzdító**

álmok puha öble ahol a sötétség
kitapogatja a közhelyeket és ördögi
sorozatban szarháziak életét közvetíti
minden csatorna azt huhogja piros
riasztás van mert jön visszatér az őrjítő
kánikula aztán egy mézes-mázos
dalban arról énekel hogy réges-régen
vége van a termékeny történelmi kornak
ahova nem tervezett utazásokat teszünk
az egyformára térkövezett városokba
megállunk a katlan-tereken ahonnan
kipusztult minden fa

gyere válts te is retúrjegyet hogy
visszatérhess az álmok puha öblébe
a művész szalonba aminek falát a
szabadság falának nevezik mert rajta
függnek nagy elődeink a jogért
a függetlenségért harcoló költők és
gondolkodók bekeretezett képmásai

gyere foglalkozom veled mesélek
egy olyan évszázadról amiben sosem
éltünk de amiben emberül lehet élni
rám hallgass ne a kollektív remény-
vesztettség bégetésére engem figyelj
ne a szorongás ütemes kongó-szólóját

nem vagyok a megszemélyesített
halál bármikor számadást adhatok
éhenkórász tücsök-életemről amiben
mindenek ellenére a szeretet örök-
mécsese ég tarts velem szerelmes
felbuzdulásban fogadd meg többé
nem játszod nagy kinnal a tökfilkó
szerepét esküdj változtatsz életeden

Remsey Jenő: Viharos táj.

**Verasztó Antal
Akárhol**

Voltak, akik meg mertek volna esküdni rá, hogy látták őket
sétálni. Ahogy kézen fogva rótták az utcákat sorra egymás után.
Igen, ők voltak azok, akik kívülről tudták a titkokat, amelyek
nélkülük meg sem történhetek volna. Ez volt az ő nagy utazásuk!
Hajdani apáik, anyáik nyomában jártak, és ha be-legondoltak abba,
azok milyen rég jártak előttük, akkor talpuk alatt az út olyaná
változott, mint a kiszáradt folyó medre.

– És most merre? – kérdezi Aniska, amikor útkereszteződéshez
érnek.

– Arra, amerre mindig is boldognak akartalak látni, válaszolja
Fehérhajú.

Tovább a teljes szöveghez>>>

ha nem tudnád a nők nem szeretik
a nyámnyila férfiakat és akkor megtalálsz
mert minden mosoly mögött én rejtőzöm

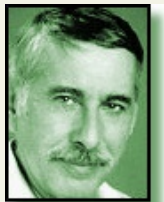

Dél Tamás
Szú szó

Kipp-kopp.
Ki szuszog?

Míg az aszú hordóban
forrt az érlet,
pezsdült az élet,
s számunk
temérdek,
de ma már
csak rohanok,
elüldöznek
a műanyagok,
s az utolsó
szú jogán,
fába harapok.

Ódor György
lángok

1948-2016

lángok a szélben
az erdőszélen
megölnek embereket

lángok a szívben
jóhiszeműen
megölnek embereket

Albert Lőrincz Márton
Az égi kert fűvén

Imposzon, az égi kert fűvén
letűszenek hempergőznek, egymást
letaszítják a pázsit-lepedről,
sírnak az örömtől és bosszút esküsznek,
elszikkasztják a zöld füveket, ha
elveszik tőlük az örömet.
Játszadoznak a test törvényeivel,
és Kronosz lába elé vetik az óramutatót.

Hajdu György

Ezt a bokrot most elrejttem,
ide bújhat mögém.
Ha megtalálod, elárulom,
hova bújtam el én.

Tiszai P. Imre
Zárt ajtók

Árnyak között vakon bolyongunk,
fényre vágyunk,
mégis éjszakát rajzolunk magunk fölé,
néha leltározunk, hogy mit hurcolunk,
meggörnyedt hátunkra mit pakoltunk,
valaha mit akartunk, mire vágytunk,
de csak hallgatunk, keserű a számvetés,
születés, aztán nem is sokára - temetés.

lángok az utcán
fogalmuk sincs tán
megölnek embereket

lángok a házon
most már kiáltom
megölnek embereket

lángok a lángban
hol lánghalállal
megölnek embereket

lángok a versben
lángolni mertem
megmentek embereket

Themássy Nagy Géza
Ha ott fekszem majd

ha fogyna kenyérem
utoljára téged kérlek
fénytelen szobámba
hogy érints és érezz -
múlón de még velem -
s szemem míg inni kér
bő könnyeddel itass
ha ott fekszem majd
törött szárnyaimmal
az égre mutatva -
s a nagy sötét alatt

Kolev András
Közöny

Amit az idő olvasóján béna ujjaink
között pergettünk, az a semmibe hullik,
kevés, ami létünk fekete posztóján
aranyrögként csillant,
néha az alagút vége felvillant,
de tévedtünk,
csak egy újabb labirintus nyújtotta
felénk kihívón csápjait,
és mivel mi győzni akartunk,
hát újra és újra elindultunk,
pedig vágytunk már megpihenni, szeretni,
mégis megtanultunk gyűlölni.

Ha tudtunk is ölelni, az csak a test volt,
lelkünk falakkal bástyáztuk,
s szorgalmasan építettük romvárunk,
mi talán egy kripta hasonmása,
a hit sztanioldisz,
ablaktalan, nyirkos termek, alattuk vermek,
és csend,
némaság,
a hangok kívül rekedtek,
pedig szeretnénk énekelni.

Játszunk a gondolattal, ezer szerepet
próbálunk magunkban, de végül csak
egy megkopott bohócárc tapad arcunkra,
és marad lektorálatlan a szövegkönyv,
félkész dramaturgia,
Boccaccio-orgia, vagy shakespeare-i dráma,
oly mindegy már,
laffog lábunkon a talpa-vált bohóccipő,
kulcsra zárt a manézs, üres nézőtér,
magunknak játszunk.

Magunkban gyermekké válunk,
ima helyett egy dalt dúdolunk
"ec-pecc-kimehetsz, holnapután bejöhetsz",
de az ajtót zárva tartjuk.

ötétben hogyha felriadtam,
zóltam, nem felelt anyám.
lt gondja, mondják, énmiattam,
a város másik oldalán.

Csak néha jött el, aztán elfelejtett,
milyen volt akkor, már nem is tudom.
Egyszer még láttam, ült az ablak mellett
egy szörnyű zajjal induló buszon.

Később úgy hittem, majd csak megtalálom,
de nem kerestem, s ő ma sem keres.
Maradt, mint olykor visszatérő álom,
amelyben hinni mégsem érdemes.

Öregszem lassan, ő talán már vénül,
az ember enyhül, sajnál, megbocsát,
van mit nem ért, de elfogadja végül,
s nem gyűri érte hűvös homlokát.

Debreczeny György megnézem mindjárt a tükörben

rt megnézem a tükörben

hogy most korona
van-e a fejemen vagy esernyő
pedig úgy látom nem is esik
és a fogamról is lejött a korona
emlékezet nélküli táj ma a vers
költő vagyok esernyője alatt az éjnek
fogamon ott volt a korona
egyszer viszlek magammal esernyőt
erre fogja magát az eső és nem esik
a költészet esernyőjének én udvarolok
nyíljon ki mint egy ejtőernyő
hogyha mégis földet érnék
ne üssem meg magamat
ha már a fogamat megkoronázták
pedig az esernyőnek és a koronának
se könnyű a nehézségi erő
emlékezet nélküli költészet a táj
jó lehet még valamire
fogja magát és nem nyílik ki az eső
kinek panaszoljam el koronámat
valóban esernyő van-e most fejemen
megnézem mindjárt a tükörben
hogy akkor valóban
én vagyok-e a költő

Magyar (s)irodalomtörténet

Köves József szerint

Pisti a gyógyszerárban

Az úr jó modorú, s amint belép a patikába, leveszi nyúlszőr kalapját.

- Kisztihand – mondja a hölgynek, aki ott áll a pultnál, háta mögött a polcokon hatalmas téglék. - Én azt a barátságos fiatalembert keresem, aki két hete kiszolgált...

- Két fiatalemberünk is van – mosolyog a hölgy. Kedves arca van, kerek, eleve derűs tekintettel.

- Ó, igen, értem. Nem tudom a nevét... Olyan... szélesebb pofacsontú, ha nevet, összehúzódik a szeme. Elöl kicsit kopaszodó...

- Akkor az a Pista lesz. Hátul van. Mindjárt előre küldöm.

- Köszönöm, kedves...

A hölgy hátraszól:

- Pista, magát keresik. – S a biztonság kedvéért bizonytalanul hozzáteszi: - Azt hiszem.

- Pillanat! – hangzik hátulról, majd hamarosan megjelenik a fiatalember, a kezét törölgeti, majd a kendőt fölakasztja egy porcelán horogra az ajtófán.

- Jó napot kívánok. Engem keres, uram?

- Igen – derül föl a vevő (páciens?) arca. - Ön készített nekem két héttel ezelőtt egy kúpot... Körülnéz, majd suttogva, bizalmasan mondja, hogy a patikus hölgy ne hallja: - Tudniillik az aranyeremre...

- Valami baj volt a készítménnyel?

- Ellenkezőleg. Remek összeállítás volt, fiatalember.

A fiatal gyógyszerész felhúzza a szemöldökét.

- Akkor...

- Én most hosszabb időre külföldre utazom. Párizsba – teszi hozzá lelkesen. – És szeretném, ha felírná nekem a receptet, ha csak nem titkos. Hogy ott is megcsináltathassam, amikor esetleg szükségem lesz rá.

- Készséggel – bólint a gyógyszerész segéd, és máris letép egy lapot a blokk tömbből. Felnyitja a gyógyszerkönyvet, lapoz, majd írja... Cocaini novi hydrochloric centigramma $taq\ u\ a\ d\ ra\ g\ in\ ta\ fg\ 0.40$) Ephedrini hydrochlorici grammasemis ($g\ 0.50$) Menthol! centigramm a tatríginta $fg\ 0.30$) Adipis lanæ anhydr. Vaselini falvi

a β . ad grammata decem $fg\ 10.0$) M. f. ungu. 2x1 kúp, végbélbe. És aláírja a nevét.

Az úr mielőtt eltenné a vényt, megnézi.

- El tudják majd ezt olvasni Párizsban is?

- Remélem – mondja a gyógyszerész.

- Még a neve csak-csak... de a többi ... Ne haragudjon, hogy így mondom...

Persze. gyógyszerészek és orvosok... Nem ír valami jól.

- Elhiszem, uram.

- Persze azért nagyon köszönöm önnek. Szabad a becses nevét?

- Örkény István vagyok, uram.

vendégkönyv

következő oldal >

Kaffka Margit

FÉNYBEN

Tudom, hogy a tavasz nem tart örökké,
Hogy elmúlnak mind a derűs napok,
Hogy a dal, hogy a tavasz idehagynak,
És ősz fejemmel magam maradok.

Zörgő avarban, ködös alkonyattal,
A darvak búcsúzása idején
Ráérek majd jövők titkát keresni,
S borongva sírni emlékek ködén.

De ki töpreng édes tavaszi reggel
Fagyos pusztákon, hulló levelen, -
Mikor csillámos, szőke napsugárral
Végigragyogja útját a jelen...

TERÉZ

ROKKA-MESE

Két harmatos rózsza két piros orcája,
Dalolva motollál Takarosné lánya.
- Pergőszavú rokkám, sebesen, szaporán!
Segítsen, siessen édes asszonyanyám!
Nem látja kigyelmed, - már zöldel a rétség,
Lánysorba nem érem gabonaérését!
Nem érti kigyelmed, - repce-aratásra
Színig tele legyen a nyoszolyó-láda;
Hó-patyolat vásznam csak szőjje, csak szőjje,
Meglát éngem abba, - visznek esküvőre...
Szakadós a fonál, - makrancos a kerek,
Szeretőm a révbe, - odavár, - kimegyek...

Hervadozó rózsza halovány orcája,
Takarosné lánya hej, de nagyon árva.
Gyöngy-kivarrott párta, repce aratásra
Mebomlott, elhullott, - tudj' a falu szája, -

Átleng a párákszötte esti fátyol
A selyemfényes, babonás vízen. -
Valami távol, idegen leányról
A parton... valaki mesél nekem.
Varázslat kóbor álma szállt-e rám?
Hogy szinte látom: Szőke az a lány,
Kicsi, fehér... úgy-e, fázós szegény,
És kék ruhát szeret, akárcsak én.

Mese, mese. - Tavaszestébe régen
Az a leány a jövődőbe nézett,
S szólt: "Már tudom, hogy el fogsz hagyni
éngem!
Elhív tőlem valami új ígézet.
Csak azt ne hidd, hogy elfelejtelek!
Csak azt ne mondd, hogy ne szeresselek,
Csak hagyd a jöttöd minden este várnom,
Úgy sincs nekem más dolgom a világon."

Mese... Fehér hullámok útján járva
A hosszan elsikló selyem habon, -
Testvérgondolat száll a szőke lányra.
Hogy: Ismerem. Hogy: Szeretem nagyon...
Kis fáradt madaram, kedves szegényem!
Tudod, mióta vársz? Tudod, mi régen?
Tudod, hogy ő is álmodik veled?
Tavaszestébe... másnak emleget.

CIGÁNY BALLADA

Útszélen ül Mára a redves kövön,
A kebele apró, a dereka nádszál.
- Haj, sátrat szedett és elment messze az öröm,
A csók, meg a dal. A büszke vadásznál
Tévelyg valahol. Őt követi.

Néz, - fehér kígyók futkosnak barna szemén,
Varázsvonalat ír az ujjá hegyével.
"Jöjj sátán úr, segíts, mert elveszek én,
Boszorkányige a nyomába nem ér el,

Bomladozó gyöngysor a szava, beszéde:
- Szakadós a fonál, édesanyám, nézze!
Rozsdás lett a kerék, hogy nem szöttem régen,
- Kék violát szedni kinn jártam a révben,
Mátkakoszorúba, - parti füzek alatt.
Szegény kicsi rokkám, bé magáramaradt...
Nyugodjék kigyelmed, - megéri a nászom
Szemfedőnek elég, - sok is az a vászon.

VALLOMÁS

Habos párnákon vívódik egy asszony.
Szemére halkan, reszketőn suhan
A végső árnyék. Lenn, az ágy fejénél
Virraszt a férfi sápadt komoran.

Már alighogy zihál,
A szívverése halkabb lesz, eláll.
A végső percben megmozdul az ajka,
Vonagló szókban, töredezve, rajta
Egy élet kínja, vádja ott remeg:
"Hazugság volt! Soh'sem szerettelek!
Valaki egyszer szívem összetörte,
Elhagyva, árván jártam a világon.
Te akkor boldogságot kértél tőlem,
Én hittem, hogy a békét megtalálom..."
De ezt a hangot fül nem hallja már,
Hullámot nem ver, visszhangja se kél,
A szók értelme elhal születetlen...
S hűlő kezére ráborul a férj.

Életrajz

SZERETTELEK

Szerettelek téged
Hajnalhasadáskor, -
Harmatos hajnalon,

Itt legyen, akarom, - szeressen engem!"

Kilobban a földből rőten, feketén
S szól: "Add nekem a négy testvéred!
Az öcséd, a hugod, a bátyáid enyém!"
S húrt készít, vékonyabb húrt, vastagot, - négyet,
Zengő húrt, kígyós fehérét.

"Most az apád kell!" Azt is odaadja.
És szekrényt formál, karcsút, mint a virág,
Rálehel szomorún és int bólogatva:
"Így jó! De most még add az anyád!"
És odaadja a lány.

S lett, - lószőr a vonóra a hosszú hajából
- És vonja, csapongva, szilaj, szaporán.
Majd beletép, - s visszaadja nyögve a távol
És kacag és zokog szavára a lány,
Ahogy ő akarja.

Jött gondtalan újra az ifjú vadász,
És hegedül Mára a redves kövön.
Haj! - Fehér kígyók serege futva cikáz.
Rásímul a bűbáj. Vad, gyilkos öröm,
Ujjongó, tépő pokoli nagy bánat.

Ott maradt fogva. Szerette nagyon.
Vérig csókolta. Átkozva könyörgött,
Ha futott, - visszasírta a nótás vadon. -
De egyszer eljött szomorúan az ördög,
Mert övé a kettő. És elvitte őket.

A csodaszerszám meg ott maradt, - hallga!
Vén, kósza cigány jött, az vitte magával,
Azóta kacag meg zokog, aki hallja,
- Ha viszi falukon, városon átal
Ahogy ő akarja.

INDIVIDUUM

Vérző ököllel, sírva döngetjük, víjjuk, verjük

Rózsapiruláskor,
El is feledtelek
Első kakasszóra,
Mindennap feledlek, -
Máig is temetlek
Azóta, azóta
Meggyászoltalak én,
Pillangós ruhába
Sirattalak minden
Hangos kacagásba, -
Pénteken pirosba,
Szombaton fehérbe, -
Ma is gyászolok tán,
Virágvasárnapján,
Rózsapiruláskor,
Talpig feketébe.

GARABONCIÁSOK

- Vers libre -

Most új dalok hegedősei járnak,
Tépett szárnyú, nagy viharmadarak,
Lázongás kereső, vad, nyugtalan árnyak -
Vajúdásuk termékeny, gőgös, szilaj álmak,
Prófétái ők démoni, ősi csodáknak,
- Ám betegek, bénák, furcsák, szomorúak.

Az új kobozok kúsza ütemre ha lelnek,
Múzsájuk az asszony, aki hattyut ölel:
És zengik, amit csak bomlott agyú sejteth,
Ihletük méregpor, bús mákvirág kelyhek,
Iromba daluk tép, zaklatja a lelket,
- Ám kobzukon a jövő szilaj himnusza kel.

És eljön a jövő, amire várnak;
Egyenletes, szabad, munkás, erős,
Emberek jönnek, étkesek, vidámak,
Asszony, ki szürke, dolgos, rendes állat.
Szerelem, melyben nincs gyönyöre gátnak,
Oh jaj, - szegény, szegény sok új hegedős!

Örök-hiába e rémes ködboltot, az én-falat.
Siket echó felel: Magad vagy! Magad!

Jaj, kísértet-arcok az emberi arcok!
Mozog az ajak. Mindnek két, nagy szeme van.
- Az ő szemükkel csak egyszer nézhetném magam!

Mit tükörből látok, nem igazi arcom!
Futnék tőle - én szörnyű varázssal vert.
Kit kérdezhetnék? Nincs más! Embert, embert!

A csillagok földén sincs senki, senki társ!
Egymásra-hagyattunk az űrben, egy-vérek e
földszigeten,
- S nem tudhatom, hogy mit érez a kisgyerekek.

Üres ivorgolyók ürege zár egyenkint.
Gurul velünk, vagy áll. Nagynéha összecseng.
Mit tudhatunk a szűk sötétbe bent?

Érthetjük-e rendjét forgásnak, ütközésnek?
Tekéznek-é velünk ismeretlen, nagy kezek?
- S hova ejtenek, ha leejtenek?

ŐSZI SZÁNTÁS UTÁN...

Őszi szántás után száll a darumadár
Messze, magos égen,
Tavalyi szeretőm, a módos, a telkes
Kendi bíró fia most izenget nékem.

*

Kendi bíró fia, ne izengess, hadd el!
Nem értem a szódat. Semmi köze többet
Én árva szívemnek te csalfa sziveddel.
Tudod, szegény vagyok. Tulipános ládám,
Tornyos nyoszolyámat dolgos két kezemmel
Nehezen kerestem.
Kendi bíró fia, tornácos portádra
Mégsem kívánczik se lelkem, se testem.

Remsey Jenő: Alkony.

BÖLCSÓDAL

Hunyt szemű, kicsi pinyókemadár te,
Hója, hahója! Neked édes az álom!
A könny, ha lehull rád, elszenderít jobban,
Nem érzed, hogy éget, úgy-e, virágom!
Nem tudod, úgy-e, hogy vergődve, sikoltva
Vágyna leborulni reád,
Hogy hazajött, hazajött nagy messze utakról,
Csodás, vad, idegen utakról
A te rossz, a te hűtlen, a te céda anyád.

Hója-hajója! Már zakatolhat a szívem,
A tiednek külön ere, élete van.
Már zúghat az átok, nem félek, hogy benned
A kárhozatom új életre fogan.
Én csendesesen alvóm! A pillád se rezzen,
Míg örület suhog az agyamon át,
Valami angyal itt tartja kezét, itt,
Vigyázza a torkod apró pihegésit,
Mert forró zivatart lehel az anyád.

Hója - hahója! Ébren vagy-e, Isten?
Halld meg az átkomat az éjszakában!
Ha egyszer, csak egyszer még vad álmok után űz

Kendi bíró fia! Tavaly ilyentájba
De sokszor megálltál setét, késő este
Violás kis kertem rácsos kapujába.
Nóta volt a szavad, méz volt a beszéded,
De ha lépés hallott miért fordultál el
Röstelkedő képpel,
Haragos mért voltál, hogyha emlegettek:
"Ne hozzatok hírbe koldus cselédnéppel!"

Kendi bíró fia, van egy legény, látod,
Kevésszavú, jámbor.
Mégis a csárdába, tavaly ilyentájba
Fokost emelt értem szüreti vásárkor.
"Keserves lesz dolga, száz élte ha volna,
Aki még egy szót szól arról a leányról!"

Tilos estidőben égő tűz parázsa
Annak a legénynek nem gyúl ki szemébe,
De ha tallózni mék, az ő keze nyomán
Itt is egy, ott is egy elfelejtett kéve.
Az ő anyja szólít: "Jöszte, kedves lányom!"

Az ő édes apja: "Fogadj Isten nálam!"
A könnyem hullását egyik is, másik is
Kegyessé, okos móddal nézi, csitítgatja,
Megverne az Isten, ha az én szívemnek
Voln' az ő gondjuknál egyéb gondolatja

A TE SZÍNED ELŐTT

Az én két fáradt asszonykezem
Hogy milyen lágy, amikor simogat,
Mily enyhén tárul, amikor ad,
Terajtatd ösmerte meg.
- Köszönöm neked a két kezemet!

Szemem, a bágyadt, bús tükröző
(Áldott csoda ez!) sorsodba nézett,
És megtanulta, hogy tiszta szövétnek,
Betlehemcsillag, égi vezér...

Illatlelkek serege, kósza búbáj, lidérctűz,
Vánkosait üresen, hidegedve találjam!
Úgy! Halottmerev legyen csöpp fülemile-lábad,
Fakó, szederjes a te szád, üde szád,
Ha még egyszer megindul a nagy, viharos úton,
Csodás, gyönyörű, idegen úton
A te anyád, a te édesanyád.

FELFÖLDI ROMÁNC

A Jézus meg Péter nagy fáradottan
Szállást kértek estenet egy majorban.
Ám kérleli az asszony: "Nincs helyem!
Nehéz órák megjő ez éjjelen.
A ház kicsiny. Zokon ne vedd, uram!
- Messziről jöttök? - A pitvarban van
Friss szalma. Azon elnyughattok épen!..."
És megköszönték az Isten nevében.

Éjfél előtt hördül nehéz nyögés.
Neszel Péter: "Segítsd uram a jámbort!"
"Eredj Péter, nézd meg milyen a hold?"
"Kinn jártam, uram, vérszín tűzbe volt."
"Fordulj be hát! Még nincs itt az idő;
Gyujtogató, ki most világra jó."

Éjfélkor hallik panaszos sirám.
"Tedd, hogy megszabaduljon már, uram!"
"Eredj megint és nézd: a hold milyen?"
"Nézzvén - késformát vélek látni benn."
"Fordulj be hát! Még ez sem jó idő!
Embervért ont, ha most világra jó."

Éjfél után szörnyü jajszó üvölt.
"Uram, segélj! Uram, nem hallod-e?"
"A holdat Péter!" ... A hold tiszta már.
Felhőtlen égből telt, fehér sugár. -
Most megbékél az Isten és a nő;
Ember születik. Betelt az idő!
És enyhe, szent csöndesség lőn a házban.

- Áldjon meg Isten a két szememér!

Mindig azt hittem: rút vagyok,
Csak durva vágyra hangoló,
Szívet bájolni nem tudó.
- Te megszerettél, - s ráigézted
Ezt a halk, esteli szépséget.

Oly csúnya volt, mit eddig éltem;
Kevert, pocsékló, fél, törött!...
- Most a multam is rendbejött,
Ahogy tenéked elmeséltem. -
Mert láttad sorsom: megszerettem.

Nemes, szent csordultig-hited
Aranykelyhét felém kínáltad,
Szerelmed grálborát ajánltad.
Most már, míg élek, szent leszek!
Felmagasztaltál; fent leszek;
Mindig "te színed előtt" járva...
Ó hála, hála, hála, hála!

TE DEUM

A szívem eláll, ha elgondolom:
Mégis min múltott? Néhány vakeset!...
- Ha egy véletlen bokron fennakad,
Mit ábrándunk ma "törvény"-nek hímez,
Találkozásunk e kis hazában?

Ó, higyjünk, kedves! Nem-hinni baj most!
Mert sok út véres, sok haza sírkert,
Mert más glinglangot szívharang nem tud,
Ha csucsujázza lág boldogságát; -
Míg zúg a szél kinn, halottak járnak,
Tábori sátor sírlepedőjük,
Millió mártír... hiába mártír...
- Jaj, higyjünk kedves! Add a kezed most!

Messze az árok... tőled elég volt,
Könnyem elég volt! - - Félúton intett
Kegyelmet néked, veszni indultnak,
Kegyelmet nékem. (Ó, daloljuk most!
"Te deum!" -, csak így érteni ezt meg)
- Hazák és utak felett az Isten.

Asperján György

Nyugat és nemzedékei

1908. januárjában indult el a huszadik századi irodalmat megismertető, szervező, sok tekintetben meghatározó folyóirat, a Nyugat. A kiegyezés nemzedékének gyermekeiből létrejött egy művelt polgári réteg, amely orvosként, ügyvédként, mérnökként, tanárként találta meg élete hivatását. A határozottan asszimilálódó zsidóság feltétlenül motorja volt ennek a művelt, a nyugati életet, igényeket jól ismerő és itthon is megvalósítani igyekvő rétegnek. Elsősorban szakemberként kívántak érvényesülni, de az általános műveltséghez hozzá tartoztak a művészetek is, köztük az irodalom.

Hosszú ideig Arany János ült a költészet trónján, de az újabb irodalom művelői már Vajda János, és a betegsége miatt is másként érző és modern hangot megütő Reviczky Gyula alkotásaira figyeltek. A Petőfi után feltűnt újabb zseni, Ady Endre is, akinek Új versek című kötete felkavarta a szellemi életet. Aki adott magára, hallott Adyról, sőt néhány versét vagy az egész kötetét ismerte.

Amikor Hatvany Lajos és Ignóty szervezni kezdte a folyóiratot, elsőként az ifjú vezércsillagot nyerte meg. Az alkotói kör Kaffka Margitból, Csáth Gézából, Csolnoky Viktorból, Gellért Oszkáról szerveződött, és a megalakulás után kevéssel csatlakozott

hozzájuk Kosztolányi Dezső, Tóth Árpád, Babits Mihály, Juhász Gyula, majd Karinthy Frigyes, és a Nyugat első felfedezett írója, Móricz Zsigmond, és persze mások, pl. Krúdy Gyula, Bródy Sándor). Sokszínű, változatos, de lényegében azonos életérzésből táplálkozó irodalmat hoztak létre.

A folyóirat kezdetben a történelmi Magyarországon 4-500 példányban készült. Fénykorában is ritkán kelt el kétezer példányban. Olyan erős volt ez a csoportosulás, hogy Ady és más alapítók halála, és a történelmi kataklizma, az első világháború majd az ország szétszakadása, lakosságának felbomlása sem tudta szétszakítani. A lap alkotói olyan értéket teremtettek, amit gond nélkül képes volt átvenni a második nemzedék. Szabó Lőrinc, Zelk Zoltán, Tamási Áron, Gelléri Andor Endre, Illyés Gyula olyan irodalmat teremtett, hogy a lassan helyre rázódozó értelmiség érdeklődését felkeltette, s így, ha nagy áldozatok árán is, de élt tovább a folyóirat, amely rendkívüli megrázkódtatást élt át Ostvath Ernő 1929-es öngyilkosságát követően.

Ekkor már természetesen rendszeresen publikált a lapban a harmadik alkotói nemzedék: Jékely Zoltán, Vas István, Kádár Erzsébet, Radnóti Miklós és Ottlik Géza. De írásaival erősítette a folyóiratot a mindig saját utat kereső és bejáró Németh László is, aki prózai írásaival és kritikáival szüntelenül jelen volt az anyagi gondokkal küszködő lapban.

Volt ennek a nemzedéknek egy nagy és eredeti lázadója, József Attila, akit feltűnésekor egyenesen Ignóus méltatott és emelt be az irodalomba. De talán akkor sem lehetett volna a Nyugat megbecsült tagja, ha Ignóus biztatására nem írja meg híres, de inkább hírhedt pampfletjét Babits ellen. Évekig kegyvesztett lett, de még az 1933-ban közölt Óda sem jelentette a revízióját Babitsnál, aki időközben a lap főszerkesztője és irányvonalának meghatározója lett.

József Attila sokkal szélesebb körben tájékozódott, mint elismert kortársai, komoly kapcsolatokat épített ki a rendszer által mániákusan űzött baloldallal, egészen pontosan a kommunistákkal, s ez különböző események miatt ismertté is vált. De József Attila egész hangvétele sem illett volna bele a Nyugat polgári szemléletű koncepciójába.

Azt gondolom, hogy ezért is nem közölte 1934-ben Babits a költő (és a magyar, illetve a világirodalom) egyik legnagyobb filozófiai versét, az Eszméletet. (A pszichoanalízisből táplálkozó A bűnt viszont igen.) A lap történetét végigkísérték természetesen a legnevesebb kritikusok, esztéták is Schöpflintől Szerb Antalig bezárólag.

A második világháború és Babits betegsége már majdnem elsodorta a lapot, amelynek sorsát a főszerkesztő halála pecsételte be, ugyanis a lapengedély Babits Mihály nevére szólt, s valaki másén azokban az időkben megújítani reménytelen lett volna. Közben

persze az első nemzedék nagyjai is elhaltak, az olvasók mind nehezebben tudták eldönteni, mibe is kapaszkodjanak érték gyanánt.

A háború után, bár volt rá kísérlet, nem szerveződött újjá a Nyugat, amelyet már korábban más néven helyettesíteni próbált egy Illyésék által indított irodalmi havilap. Az a társadalmi és politikai földrengés, amely 1945 után elkezdődött Magyarországon, nem kedvezett az alkotói szabadságnak és persze a polgári gyökerű irodalom létének. Így az új nagy tehetségek, mint Pilinszky János, Juhász Ferenc, Nagy László, Simon István (már csak élményviláguk gyökerei miatt sem) nem válhattak negyedik nemzedékké. A Nyugat hagyományai elhaltak. Az irodalom, a líra iránt viszont soha nem tapasztalt érdeklődés indult meg. Új, nagy tehetségek jelentkeztek, de az állandó szétszakítottság, ideológiai előírások és a politikai gyanakvás nem kedvezett annak, hogy egymásra figyelő szerzőkből új alkotói csoport verbuválódjék. Mindegyik alkotó élte a maga életét, és kereste útját vagy nem ritkán (igazi kritika híján) tévútját.

A rendszerváltás utáni években megpróbálták egyesek újra életre hívni a Nyugatot, de ehhez nem volt polgárság, s persze alkotók sem, különösképpen nem olyan vezérlő csillag, aki formát adott volna egy csoport létezésének. De túl ezen: a helykeresés, a mindennapi megélhetés küzdelmei, a modernség technikai jellegű meghatározottsága, s így a irodalom iránti érdeklődés erőteljes megcsappanása nem kedvezett elsősorban a lírának, de rövidesen tapasztalhatjuk majd, hogy a szépprózának sem. A nyelvet leginkább motiváló, annak értékeit őrző és általánossá tévő szépirodalom szerepe mind inkább redukálódik, s félő, hogy lassacskán teljesen kivész a magyar, de tegyük hozzá: az európai országok társadalmá

[< vissza a nyitó oldalra.](#)

vendégkönyv